

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa R. Ł.
przeciwko Przedsiębiorstwu [...] Spółce Akcyjnej z siedzibą w P.
o odszkodowanie, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 stycznia 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 28 lutego 2014 r., sygn. akt VI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. – w sprawie z powództwa R. Ł. przeciwko Przedsiębiorstwu [...] S. A. z siedzibą w P. o odszkodowanie, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i wynagrodzenie – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. z dnia 20 sierpnia 2013 r., którym Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwoty: 35,04 zł z ustawowymi odsetkami od 2 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty, 67,37 zł z ustawowymi odsetkami od 24 maja 2013 r. do dnia zapłaty, 39,41 zł z ustawowymi odsetkami od 24 maja 2013 r. do dnia zapłaty, - 11,41 zł z ustawowymi odsetkami od 29 maja 2013 r. do dnia zapłaty, 119,51 zł z ustawowymi odsetkami od 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty (pkt I),

oddalił powództwo w zakresie odszkodowania (pkt II), umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (pkt III), rozstrzygnął o kosztach procesu i kosztach sądowych (pkt IV. i V.) oraz rozstrzygnął o rygorze natychmiastowej wykonalności.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego (w całości) powód zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne sprawy (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) – w ocenie autora skargi – polega na rozstrzygnięciu: „czy naruszeniu podstawowych obowiązków przez pracodawcę można przypisać znamię ciężkości, nawet jeżeli nie działał w złej wierze ani nie zachowywał się rażąco niedbale, czy kondycja finansowa zakładu pracy pracodawcy ma wpływ na ocenę czy zachowanie pracodawcy naruszającego podstawowe obowiązki ma charakter ciężki i może stanowić przyczynę usprawiedliwiającą pracodawcę, a jeżeli tak to w jakich okolicznościach, czy przesłanką uzasadniającą zasądzenie pracownikowi odszkodowania, o którym mowa w art. 55 § 1¹ k.p. jest poniesienie przez pracownika szkody, a ponadto czy pracodawca, nie wypłacając pracownikowi wynagrodzenia za pracę przez kilka następujących po sobie miesięcy narusza obowiązki względem pracownika zachowaniem ciągłym, czy też nie wypłacenie wynagrodzenia za pracę za każdy miesiąc w takim przypadku stanowi odrębny czyn, w stosunku do którego biegnie odrębny termin uprawniający pracownika do wypowiedzenia umowy o pracę z winy pracodawcy”.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano ponadto – z powołaniem przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., że: „istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a mianowicie przepisu art. art. 55 § 11 k.p. oraz art. 55 § 2 w związku z art. 52 § 2 k.p.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd

Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Z powyższego wynika, że skarżący, uzasadniając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania w przedstawiony wyżej sposób, nie przedstawił zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., które miałyby świadczyć o potrzebie przyjęcia jego skargi do merytorycznego rozpoznania. Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej ogranicza się – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – do postawienia ogólnikowych pytań. W takim ujęciu uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania razi jego ogólnikowość – brakuje przedstawienia w formie odrębnego wyводу jurydycznego argumentacji – uwzględniającej podstawy zaskarżonego rozpatrywaną skargą wyroku Sądu Okręgowego w P. – argumentacji, którą autor

skargi wykazałby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zamiast tego uzasadnienie wniosku sprowadza się tylko do postawienia pytań. Takie ujęcie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pewno nie przekonuje o występowaniu przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. – istotnego zagadnienia prawnego sprawy.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Ponadto, ze względu na publiczne cele jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Z powyższego wynika, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie wykazał istnienia przyczyny przyjęcia jego skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1

pkt 2 k.p.c. Autor skargi ograniczył się tylko do swoistej „sygnalizacji” istnienia przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Brakuje w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiedniej juretrycznej argumentacji, która wskazywałaby, że w sprawie rzeczywiście istnieje potrzeba wykładni powołanych w uzasadnieniu wniosku przepisów „art. 55 § 11 k.p. oraz art. 55 § 2 w związku z art. 52 § 2 k.p.” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wypada przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aw